

Krzysztof Cyrek

Strzegowa, Jaskinia Biśnik, gm.
Wolbrom, woj. katowickie, AZP
98-54/-

Informator Archeologiczny : badania 30, 18

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

STRZEGOWA-
Jaskinia Biśnik,
 gm. Wolbrom,
 woj. katowickie,
 AZP 98-54/-

- wielokulturowe stanowisko, wielofazowe obozowisko od paleolitu dolnego (złodowacenie Warty – ok. 200 000 lat temu po średniowiecze (XIII/XIV w.) Wyróżniono następujące kultury: aszelska z techniką lewaluaska, zespoły typu Taubach, mikocko-prądnicka (zespoły typu Ciemna), szelecka(?), kultura pucharów lejkowatych, kultura ceramiki sznurowej, mierzanowicka, przeworska i polska.

Interdyscyplinarne, systematyczne badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 17 czerwca do 24 lipca przez mgr. Krzysztofa Cyrka (Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi). Finansowane przez Zarząd Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych w Dąbrowie Górniczej. Szósty sezon badań. Przebadano powierzchnię 28 m².

Eksploatowano górne partie glin jaskiniowych (III seria sedymentacyjna) w komorze jaskini i piaski warstwowe (II seria) w schronisku przed jaskinią. W strefie przytorowej odkryto najstarsze na stanowisku palenisko (warstwa 9 – zespół D), datowane na wczesny vistulian. Natomiast przed jaskinią zadokumentowano palenisko wyłożone kamieniami, związane z kulturą ceramiki sznurowej. Znalaziono 672 artefakty kamienne i rogowe oraz kilka tysięcy kości zwierzęcych.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Archeologicznym i Etnograficznym w Łodzi.

Wyniki badań zostaną opublikowane w wydawnictwie „Badania archeologiczne na Górnym Śląsku i ziemiach pogranicznych”.

Badania będą kontynuowane.

Szadek, st. 3,
 gm. Blizanów, woj. kaliskie

patrz: środkowa i późna epoka brązu

Sztynwag, st. 4,
 gm. Grudządz, woj. toruńskie

patrz: neolit

WILCZYCE, st. 10,
 gm. loco,
 woj. tarnobrzesckie,
 AZP 88-73/-

- obozowisko górnopaleolityczne
- ślady osadnictwa z wczesnej epoki brązu

Sondażowe badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez dr Hannę Kowalewską-Marszałek i mgr. Jana Fedorczyka (Zakład Archeologii Średniowiecznej Instytutu Archeologii i Etnologii PAN w Warszawie). Finansowane przez Instytut Archeologii i Etnologii PAN. Był to kolejny etap badań stanowiska odkrytego w 1994 r. podczas prospekcji AZP i wstępnie rozpoznanego podczas późniejszych szczegółowych badań powierzchniowych, których wynikiem było pozyskanie bogatego inwentarza kamiennego o interesującym układzie przestrzennym, określonego jako pozostałości obozowiska górnopaleolitycznego. Założono 4 wykopy o wymiarach 2 x 1 i 2 x 1,5 m, zlokalizowane na odcinku długości 48 m, oraz dokonano wierceń przy pomocy świdra ręcznego, prowadząc magistralę wzdłuż osi północny zachód – południowy wschód przez kulminację wzniesienia i w poprzek stoku, w miejscu największego nagromadzenia zabytków na powierzchni.

Celem prac było stwierdzenie obecności bądź braku na stanowisku obiektów nieruchomych, a także rozpoznanie sytuacji geologicznej i stratygraficznej. Dwa wykopy, usytuowane najniżej w stosunku do stoku, okazały się jałowe: nieliczny materiał, w tym paleolityczny, obecny był tylko w warstwie ornej o miąższości około 20 cm; niżej wystąpił less calcowy. W trzecim wykopie, poniżej oraniny natrafiono na skraj obiektu związanego prawdopodobnie z wczesnym okresem epoki brązu, który zawierał materiał ceramiczny i kamienny oraz kilka fragmentów kości. Również w tym wypadku materiał paleolityczny obecny był śladowo, głównie w oraninie. Natomiast czwarty wykop oraz odwiert wykonany w jego obrębie w pełni potwierdziły oczekiwaną obecność poziomu (bądź dwóch poziomów) z materiałem paleolitycznym. Zabytki pierwszego poziomu występowały – nie licząc warstwy ornej – w stropie lessu ciemnożółtego i lessu o barwie pomarańczowoczerwonej, tj. od głębokości 20–25 cm od poziomu ziemi. Oprócz bardzo licznych materiałów krzemianych (ponad 380 znalezisk) natrafiono tu na okruchy popękanych termicznie kamieni oraz liczne szczątki zwierzęce,